

Szabadság után kitelepítés

Sebastian Kindl levelében egy visszaemlékezést küldött megélt életéből: „elhunyt ősünk emlékezetére, az élőknek figyelemztetésére, a jövődöknök ismertető bizonyításnak”. Ennek harmadik, befejező részletét olvashatják alább.

1945. március

Az uradalom templom melletti udvarában álló épületekben kórházat rendeztek be a Budapesten megsebesültek ápolására. Itt volt egy nagykonyha, e házban vízvezeték is volt, de vize nem volt iható. Lovaskocsival kellett szállítani az etyeki úton álló kúti vizet, a két 300 literes hordót kézipumpával kellett tölteni és a konyha bejárata előtt leállítani. Ez volt az új munkahelyem, teljes ellátással. Az élelmiszer 80%-a amerikai konzervesdobozokban volt. A lovak hajtása nem volt egyszerű, csak akkor mentek, ha kiabáltam velük, természetesen az orosz katonáktól ismert szavakkal, és ez káromkodás volt. Egy ápolónő megszólított, hogy nem szégyellem-e magam a templom mellett káromkodni. Ártatlanul kérdeztem, hogy ez káromkodás, amit én a lovakhoz kiabálok. A ti katonáitok sem vették észre, hogy a lovaikat az Isten házához állították. Ustoromat átadtam, és mondtam, hogy indítsa el a lovakat. Csendes parancsára meg sem mozdultak, csak az én hangos kiáltásomra indultak el. Ez időtől kezdve csak magyarul kiabáltam a lovakkal. Ápolónő újra jött és szólt, hogy tudja, most magyarul káromkodok. E hónapban még volt itt német légitámadás, de Bián kár nélkül.

Április

A német hadsereg elhagyta Magyarországot, és így vége volt a háborúnak Magyarországon. A „Béke” kórház is továbbment nyugat felé. Nagyon sok hadifogolycsoport ment Bián keresztül Pest felé. Elkeseredett, kiéhezett állapotban voltak az emberek. Néhány idősebb asszony kenyeret és innivalót adott nekik, de ez nem tett szert a kísérő katonáknak, és kiabálva elzavarták őket. A bácskaiak 1943 nyarán lovaskocsikkal menekültek nyugat felé, most jöttek vissza, mert az oroszok visszaküldték a volt otthonukba. Akkor sajnos még nem tudták, hogy mi fog reájuk várnivaló a volt szülőfalujukban: internálás Szibériába, kitelepítés családok embertelen szétosztásával.

Április végén nagy katonai mozgás volt Bián, a pihenőszünetben egyes katonák megpróbálták a főutcán meg a mellékutcákban a lopást meg a nőket kényszeríteni, hogy odaadják magukat. A segédrendőrség vörös karszalaggal lett felállítva. 2 személy, 1 fegyverrel, lőszer nélkül, a fegyver látványa elég volt ahhoz, hogy visszamenjenek a csoportjukhoz, a párt jelölte meg az öröket. Én úgy gondoltam, hogy az orosz tudásom végett választottak engem is a segédrendőrséghez, mert többször tolmácsoltam. Az Elek-kastélyban volt a német hadsereg rádió- és telefonközpontja. Reggel 5 óráig tartottak ott, a rádióból jövő magyar híreket kellett tolmácsolni a németeknek.

Május

Pesten meglátogattam a főnökömet. Szerencsére épségben együtt találtam a családot, nem deportálták őket. Megbeszéltem a főnökömmel, hogy a következő héten jövök dolgozni, igaz, áram még nem volt a házban. Utazási közlekedés egyáltalán nem volt. Budán a francia pamutgyár mellett volt egy kolostor, ahol a tóparti szomszédom, Farkas János bácsi volt a házmester. Az ő alvószobájában kaptam helyet, így megvolt a lehetőségem pontosan munkába menni. Természetesen gyalog. Az utazási lehetőségek nem változtak, így csak hétvégén voltam Bián, nem sokat tudtam a faluban történelekről.

Június–december

A hónap vége felé kaptunk áramot. Főnököm az Aggteleki utcában rendezett be új műhelyt 10 új esztergapaddal. Az összes nyersanyagot meg tudta menteni az oroszoktól. A volt mesterem is jelentkezett munkára, így el tudtunk indulni a tollak gyártásával. A főnökünk bérelt egy szobát az üzemtől nem messze, így a mesteremnek és nekem nem kellett órákat gyalogolni a munkába. Hétvégén mentünk a mesterrel a családukhöz. Előfordult, hogy én csak kéthetente mentem Biára, főleg ha felvonulás volt a párttal. Szeptemberben az új község házában – a templom mellett az uradalmi udvarban – kitették a kitelepítésre várók listáját. Nagybátyámnak, Kindl Jakabnak is a listán volt a neve. Decemberben nagybátyám nevét áthúzták, és édesapám nevét írták a családdal együtt. Kitelepítés oka: német anyanyelv. Az 1941-es népszámlálásnál édesapám az úrlap kiállításánál több mint egy órai beszéd után a Sárközy tanító úr abban a véleményben volt, hogy ha a valóságot mondja, azért nem fog hátrányba lenni. Sajnos ez másképp lett. Édesapámat a családjával együtt koldussá tették. Engem a kitelepítés nem érintett, mert nagykorú voltam és a lakóhelyem Budapest volt. A kitelepítést a község előljárósága a kommunista párttal szervezte. Főnököm megpróbált segíteni, de csak az én felmentésemet tudta elintézni az idő rövidsége miatt. Így én, mint önkéntes családtag kerültem a listára. Egy esküvő egy magyar leánnyal felmentést adott volna, de a kapcsolatomból megszűnt Etussal. Önkéntes jelentkezéssel úgy gondoltam, hogy a szakmámban majd boldogulni fogok, hiszen a híres töltőtollak német gyártásúak voltak. Ebből azonban semmi sem lett.

1946. január–február

A szülőházamban 1946. januárban volt az utolsó munkás napom, amire én mindig büszke voltam. Nehéz volt Biát a Tóparttal örökre feladni, itt hagyni barátaimat, iskolatársaimat. Senki sem tudta, lesz-e viszontlátás. 23 év után volt viszontlátás, de nem úgy, ahogy én elgondoltam. E hosszú idő után ismeretlenek lettünk egymásnak.

Február 23-án reggel nyolc órakor hagytam el a szülőházamat, ahol majdnem 20 boldog évet megéltem. A kútnál visszanézve alig lehetett a házuunkat látni: a ködtől a halastóról, vagy könnyes szemeimtől!

A Dörner meg a Sárközy tanító urak felkerestek bennünket az állomáson és hoztak 48 órai visszamaradó felmentést, de az elhagyott házuunkba nem mehettünk már vissza. Rokonságnál, ismerősöknél kellene szállást keresni. Szüleinkkel megegyeztünk, hogy mi maradunk a vagonba és megyünk a többiekkel. Tudásunkra jutott, hogy a következő kitelepítettek az orosz megszállási övezetbe kerülnek, mi pedig az amerikaiba. Szüleinknek ez nagyon bánatos és fájdalmas esemény volt. a húszéves házassági életükben csak spóroltak a megelégedett sajátért Esküvőjük után egy üres házba költöztek, melynek minden szobája földes volt. Elhagyásukkor a konyha színes műköves, a szobák deszkapadlóak voltak, az ablakok duplán üvegezve. Utolsó kamatos hitel 1943-ban fizették a pátyi bankba, Bián nem kaptak hitelt. Mindezt fel kellett adni a megvalóított német anyanyelv miatt. Minékünk fiataloknak a nehézségek ellenére érdekes, izgalmas kaland volt. Ma meg tudjuk érteni szüleink szívszakadó helyzetét. Mi is dolgoztunk 14-16 órát naponta, hogy sajátunk legyen. Ha minden fel kellene adni máról holnapra, éppen úgy éreznénk, mint szüleink 64 évvel ezelőtt.

Ezeket a sorokat nem haraggal írtam. Megelégedett örömben adom tovább az utódoknak emlékeimet, mert e sorokat 83 évesen sok-sok órát feláldozva a jó Isten segédelmével számítógépen tudtam megírni.

Sebastian Kindl